

Sygn. akt V U 341/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 r. w Kaliszu

odwołania F. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 17 lutego 2014 r. Nr (...)

w sprawie F. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 17 lutego 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje F. K. emeryturę od 1 stycznia 2014 r.**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz F. K. kwotę 120 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.02.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił F. K. przyznania emerytury wcześniejszej dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, gdyż nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w tych warunkach.

Nie uznano jako pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w O. gdyż świadectwo nie odpowiada wymogom formalnym, a co do innych zakładów nie przedstawił żadnych świadectw w szczególnych warunkach.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu F. K. domagając się przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach po zaliczeniu na podstawie zeznań wskazanych świadków pracy na stanowisku hartownika w (...), na stanowisku operatora spycharki podczas odbywania służby wojskowej i podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)w O..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

F. K. urodził się (...). Na dzień 1.01.1999 r. wykazał 29 lat 4 miesiące i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych, ale ZUS nie uznał mu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Do wniosku o emeryturę F. K. dołączył świadectwo pracy w szczególnych warunkach wydane przez Przedsiębiorstwie (...) S.A w upadłości, w którym podano, że w zakładzie tym zatrudniony był od 07.11.1979 r. do 14.05.1993 r. i przez cały ten czas wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na stanowisku kierowcy-operatora, które wymienione jest w dziale VIII poz.2 pkt. 2 stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk w zakładzie pracy nadzorowanym przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Organ rentowy odmówił uwzględnienia tego dokumentu, gdyż wskazany punkt dotyczy kierowcy samochodu ciężarowego.

Innych świadectw pracy w szczególnych warunkach odwołujący się nie przedstawił ale z akt ZUS wynika, że F. K. pracował jako operator spycharki (...) podczas odbywania służby wojskowej, która miała miejsce od 25.10.1977 r. do 18.10.1979 r. (k. 21 pliku emerytalnego), oraz jako hartownik podczas pracy w (...), co z kolei miało miejsce od 05.10.1971 r. do 23.10.1973 r. (k. 9 pliku emerytalnego akt ZUS).

Z zaświadczenia Przedsiębiorstwa (...) z 31.10.1979 r. wynika, że za pośrednictwem tego zakładu został skierowany do przyuczenia zawodu w NRD w zakładzie (...) od 5.11.1973 r. do 31.12.1975 r. oraz w zakładzie (...) od 28.03.1976 r. do 24.10.1977 r.

W toku postępowania przed sądem odwołujący się powołał się na to, że podczas okresu zatrudnienia w N. uzyskał uprawnienia spawalnicze i pracował tam przez pewien czas jako spawacz oraz przedstawił na tę okoliczność zaświadczenie o przeszkoleniu do cięcia palnikiem ręcznym z 10.05.1974 r. oraz książkę spawacza z 06.11.1975 r.

W pierwszym okresie pracy w NRD, bezpośrednio po zakończeniu nauki, tj. od 05.10.1971 r. do 23.10.1973 r. F. K. zatrudniony był w W., w kombinacie produkującym maszyny rolnicze. W zakładzie tym znajdowała się m.in. odlewnia, w której odlewano, a następnie hartowano wyprodukowane detale i elementy używane do produkcji zasadniczej. Hartownia znajdowała się w odrębnej hali i panowały na niej ciężkie warunki pracy związane z wysoką temperaturą oraz oparami chemicznymi wytwarzającymi się podczas hartowania rozgrzanego metalu w zetknięciu z olejami do jakich detale były wkładane w procesie hartowania.

(dowód – zeznania świadków B. K., K. S. z rozprawy w dniu 21.05.2014 r.)

W drugim okresie pracy w NRD, w kombinacie w N. (od 05.11.1973 r. do 31.12.1975 r.) odwołujący się został przeszkolony do cięcia palnikiem ręcznym, a następnie uzyskał uprawnienia spawalnicze, o czym świadczą niemieckie dokumenty dostarczone do sądu.

(zaświadczenie z 10.05.1974 r. o przeszkoleniu K 52 i niemiecka książeczka spawacza z 6.11.1975 r. K 53)

W kolejnym okresie pracy w NRD, w zakładzie w M., tj. od 28.03.1976 r. do 24.10.1977 r., odwołujący się przez cały czas zatrudniony był jako spawacz.

(dowód zeznania odwołującego się i książeczka spawacza z 25.03.1976 r.)

Bezpośrednio po zakończeniu pracy w NRD z dniem 24.10.1977 r. odwołujący się odbywał zasadniczą służbę wojskową, podczas której uzyskał w dniu 17.03.1978 r. uprawnienia operatora spycharko-równiarki Zasadniczą służbę wojskową odbywał w okresie od 28.10.1977 r. do 17.10.1979 r.

(dowód – zaświadczenie z dnia 17.03.1978 r. K 34, ksero książeczki wojskowej k 13 akt ZUS)

W dniu 19.12.1982 r. F. K. uzyskał uprawnienia do obsługi koparki jednonaczyniowej (dowód – kserokopia uprawnień K 37).

W kolejnym miejscu pracy – Przedsiębiorstwie (...)w O.odwołujący się przez cały okres zatrudnienia tj. od 07.11.1979 r. do 14.05.1993 r. wykonywał pracę operatora maszyn budowlanych. Jego praca zorganizowana była w ten sposób, że na budowach prowadzonych przez to przedsiębiorstwo umieszczane były zarówno koparka jak i spychacz gąsienicowy i odwołujący się w zależności od potrzeb pracował na jednym z nich: wykopywał ziemię koparką, a zasypywał wykopy spychaczem(...). Taką pracę wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód- zeznania świadków H. W. i M. B. z rozprawy w dniu 21.05.2014 r.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 162 poz.1118) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;

oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 .

Stosownie do treści ust.2 emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE.

Stosownie do treści art. 32 cyt. ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnieni w szczególnych warunkach przez co najmniej przez 15 lat, nabywali prawo do emerytury w wieku obniżonym o 5 lat od podstawowego o ile udowodnili łączny staż ubezpieczeniowy określony w art. 27 cyt. ustawy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Stosownie do ust.4 tego przepisu wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługiwało prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami).

Paragraf 2 powyższego rozporządzenia stanowi, że okresami prac uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Dokument ten podlega kontroli organu rentowego, a w razie odmownej decyzji ZUS okoliczności dotyczące wykonywania pracy w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przed sądem rozpoznającym odwołanie wszelkimi środkami dowodowymi.

Uzasadnieniem przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku jest wykonywanie pracy narażającej na szybsze zrealizowanie się ryzyka emerytalnego z powodu wcześniejszej niż powszechnie, utraty sprawności psychofizycznej pracownika

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy

wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(patrz wyrok Sądu najwyższego z 09.05.2011 r. w sprawie III UK 174/10. -LEX 901652)

Jak zaznaczył Sąd Najwyższy rozpoznając sprawę IIUK 356/10 (wyrok z dnia 25.05.2011 – LEX 901608) wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno-porządkujący i uściślający, w szczególności wówczas, gdy w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia nie wymienia się określonych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym.

W ocenie Sądu praca wykonywana przez odwołującego się na stanowisku **hartownika** podczas zatrudnienia w NRD w hartowni (...)tj. od **05.10.1971 r. do 23.10.1973 r.** była pracą w szczególnych warunkach, wymienioną w rozporządzeniu z 7.02.1983 r. w dziale III – hutnictwo i przemysł metalowy, w pracach różnych: poz. 67. Praca na stanowisku hartownika, wymieniona jest w dziale III poz. 67 pkt. 4 przepisów resortowych - zarządzeniu nr 3 Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Metalowego z 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

(Dz.Urz. MHiPM nr 1-3 poz. 1 z 1985 r.).

Jako praca w szczególnych warunkach zliczona też winna być praca **spawacza** wykonywana podczas zatrudnienia w (...) **od 28.03.1976 r. do 24.10.1977 r.**

Następnie zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach podlega bezpośrednio po tej pracy odbywana zasadnicza **szługa wojskowa w okresie od 28.10.1977 r. do 17.10.1979 r.**, bowiem w świetle uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16.10.2013 r.(sygn. akt. IIUZP 6/13) osoba zatrudniona w szczególnych warunkach przed skierowaniem do odbycia służby ma prawo do zaliczenia okresu służby wojskowej do szczególnych warunków jeżeli powróciła w ciągu 30 dni po jej odbyciu do tego samego zakładu pracy lub do tej samej gałęzi pracy.

Zaliczeniu do szczególnych warunków bez wątplenia podlega też praca wykonywana przez F. K. na stanowisku **operatora ciężkiego sprzętu budowlanego** (spychacza i koparki) podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w O. od **07.11.1979 r. do 14.05.1993 r.**, co podlega zakwalifikowaniu jako praca na stanowisku wymienionym w dziale V poz. 3 cyt. wykazu stanowiącego załącznik do przepisów ogólnych, rozporządzenia z 07.02.1983 r.

Praca odwołującego się w szczególnych warunkach w sumie wynosiła więc ponad 15 lat. Odwołujący się wykazał też wymagany ogólny staż ubezpieczeniowy. Na dzień 01.01.1999 r. F. K. wykazał bowiem 29 lat, 4 miesiące i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W dniu (...) ukończył 60 lat życia. Nie jest członkiem OFE.

Z dniem ukończenia obniżonego wieku emerytalnego odwołujący się spełnił więc wszystkie warunki do nabycia emerytury z art. 184., ale wniosek złożony został w dniu 31.01.2014 r. zatem zgodnie z art. 129 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do wypłaty świadczenia powstało dopiero od miesiąca złożenia wniosku.

W tym stanie rzeczy Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznał F. K. prawo do emerytury od 01.01.2014 r. i zgodnie z art. 477¹⁴§2 kpc orzekł jak w wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 108§ 1 k.p.c. i 98 k.p.c. Zgodnie z § 6 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 ze zm.) stawka minimalna w sprawie z ubezpieczenia społecznego wynosi 60 zł, a biorąc pod uwagę nakład pracy pełnomocnika odwołującego się Sąd zasądził od ZUS zwrot kosztów w wysokości podwójnej stawki minimalnej.